

Internet Krok po kroku

Netscape Navigator 3.0 Gold

Jacek Szczytko (e-mail: szczytko@ids.pl)

© Zakład Internet dla Szkół

Copyright by Internet dla Szkół, Warszawa 1996.

Egzemplarz całkowicie bezpłatny. Tylko dla potrzeb edukacyjnych **Internetu dla Szkół**.
Wykorzystywanie komercyjne tego dokumentu zabronione.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Jakakolwiek zmiana treści, skracanie, wykorzystywanie części lub całości dokumentu (tekstu lub rysunku), tłumaczenie **zabronione**. Publikowanie, powielanie dokumentu lub udostępnianie w postaci cyfrowej (pliku w dowolnym formacie) tylko za pisemną zgodą **Internetu dla Szkół**.

Spis rzeczy

Wstęp.....	5
Netscape	
1. Program instalacyjny.....	6
2. Program użytkowy.	
2.1. Przeglądarka WWW.....	14
2.1.1. Drobne uwagi ułatwiające życie.....	19
2.2. Edycja dokumentów HTML.....	21
2.3. Poczta elektroniczna.....	22
2.4. Usenet News (wiadomości sieciowe).....	25
2.5. Konfiguracja Netscape Navigator.....	27
2.5.1. General Preferences	
2.5.1.1. Appearance.....	27
2.5.1.2. Fonts.....	28
2.5.1.3. Colors.....	28
2.5.1.4. Images.....	28
2.5.1.5. Apps.....	29
2.5.1.6. Helpers.....	29
2.5.1.7. Language.....	29
2.5.2. Mail and News Preferences	
2.5.2.1. Appearance.....	29
2.5.2.2. Composition.....	31
2.5.2.3. Servers.....	32
2.5.2.4. Identity.....	33
2.5.2.5. Organization.....	34
2.5.3. Network Preferences	
2.5.3.1. Cache.....	35
2.5.3.2. Connections.....	35
2.5.3.3. Proxies.....	36
2.5.3.4. Protocols.....	36
2.5.3.5. Languages.....	36
2.5.4. Security Preferences.....	36
Notatki.....	37

Wstęp

W miarę jak rozwijał się program Internet dla Szkół i zwiększała się liczba przyłączanych instytucji, rosło również zapotrzebowanie na prosty podręcznik pomagający stawiać w Internecie pierwsze kroki. Szczególnie potrzebny wydawał się skrypt do instalacji, i konfiguracji programów dostarczanych na dyskietkach w pakiecie IdSu. Adresatem tej książeczki jest więc osoba, która do tej pory z siecią nie miała zbyt wiele (czyli wcale) do czynienia i która chce "od podstaw" nauczyć się obsługi najważniejszych internetowych programów. Mamy nadzieję, że ten samouczek pomoże oswoić się z siecią i ułatwi własny start w Internecie.

- Wyrażenia pisane *kursywą* wyjaśnione są w SŁOWNICZKU dołączonym do książeczki o **Trumpet Winsock**. SŁOWNICZEK zawiera również wiele innych pożytecznych haseł.
- Wyrażenia wyróżnione inną czcionką oznaczają tekst, który należy wpisać do komputera w czasie konfiguracji lub który pokazuje się na ekranie.

Szczegółowe omówienie usług oferowanych przez Internet znajduje się już w książeczkach:

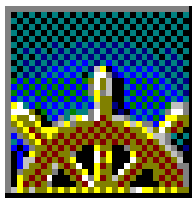
- **Elementarz Internetu** Macieja Uhliga
- **ABC Internetu** Jakuba Połcia i Antka Sawickiego.

Polecamy te pozycje jako doskonały wstęp do tego samouczka!

Zespół Internetu dla Szkół

Serdecznie dziękuję **Michałowi Machowi** za pomoc w pisaniu tego samouczka i wszystkie naniesione poprawki.

Autor.

Netscape

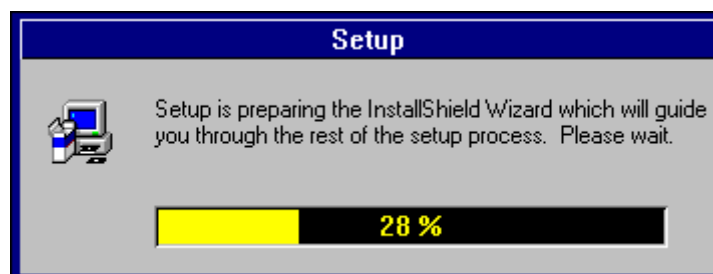
Program Netscape należy do jednych z najpopularniejszych przeglądarek WWW w Internecie. Jego szerokie możliwości (oprócz obsługi stron WWW obejmują one obsługę FTP, Newsów, a nawet poczty elektronicznej) sprawiają, że jest to bardzo uniwersalne narzędzie pracy. Nowe wersje Netscape znajdują się zawsze w <http://www.netscape.com/>. Dla instytucji edukacyjnych program ten jest darmowy - należy go jedynie zarejestrować (dalej dowiemy się jak to zrobić). W tym rozdziale omówiona zostanie instalacja i działanie wersji **Netscape 3.0 Gold** dla Windows 3.x. Program dla systemu Windows 95 różni się od demonstrowanej niżej wersji jedynie zewnętrznym wyglądem okienek.

1. Program instalacyjny.

Instalacja programu Netscape jest wyjątkowo prosta. Co prawda program zadaje jakieś pytania (oczywiście po angielsku), ale można "w ciemno" odpowiadać na każde twierdząco. Jeśli jednak chcemy mieć wpływ na przebieg instalacji - lub przynajmniej wiedzieć na jakie pytanie odpowiadamy - warto przeczytać ten rozdział.

Do zainstalowania pełnej wersji Netscape Navigator 3.0 Gold potrzeba jest około 15 Mb wolnego miejsca na dysku. Po wgraniu pakietu IdS pojawi się ikonka Setup. Jej uruchomienie sprawia, że na ekranie komputera pojawi się informacja

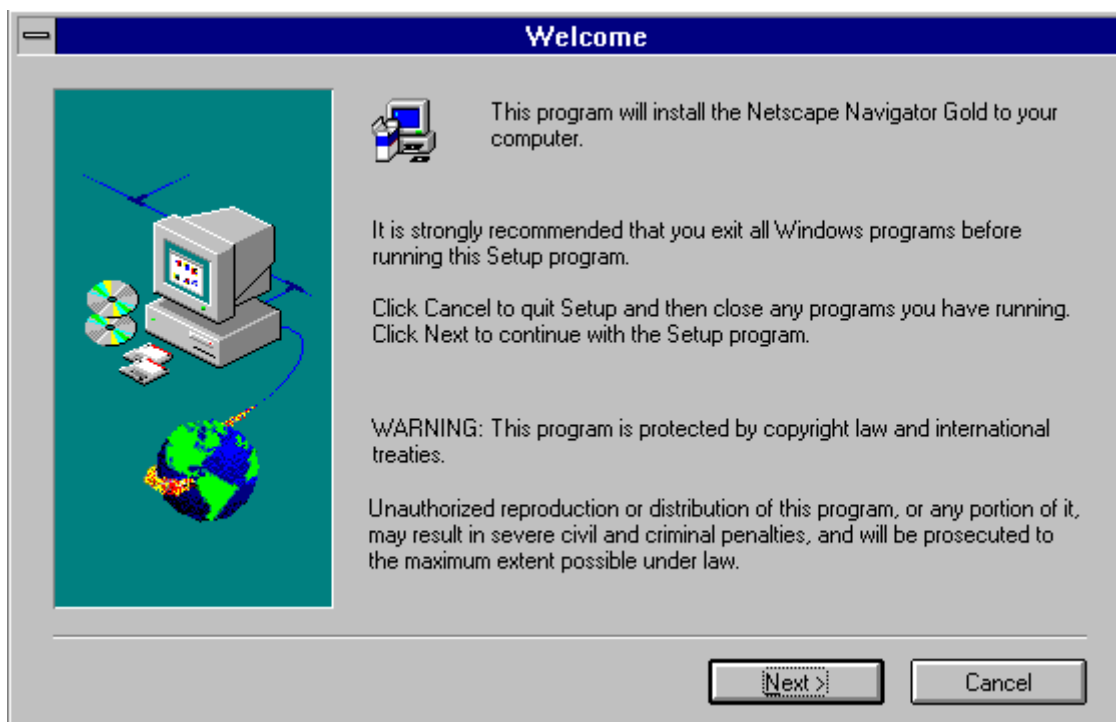
(Program Setup (instalacyjny) przygotowuje Install Shield Wizard, który poprowadzi Cię przez resztę konfiguracji. Proszę poczekać.)

a zaraz za nią błękitna ramka :

Od razu pojawi się pierwsze okienko:

- Ten program zainstaluje Netscape Navigator Gold na Twoim komputerze.
- Zaleca się przed przystąpieniem do instalacji zakończenie pracy ze wszystkimi innymi programami uruchomionymi w Windows.
- Wciśnij **Cancel** (porzuć) by zakończyć program **Setup** i móc zamknąć inne uruchomione programy.
- Wciśnij **Next** (następny) aby kontynuować program instalacyjny.

I jeszcze uwagi:

- Uwaga: ten program jest chroniony międzynarodowymi prawami autorskimi. Nieautoryzowana redystrybucja itd...

Jeśli więc akurat działają jakieś inne programy - lepiej je zakończyć i zwolnić miejsce w pamięci - wtedy Netscapeszybciej się zainstaluje. Czasami niektóre błędy w instalacji Netscape wynikają ze złej współpracy programu instalacyjnego z uruchomionymi aplikacjami

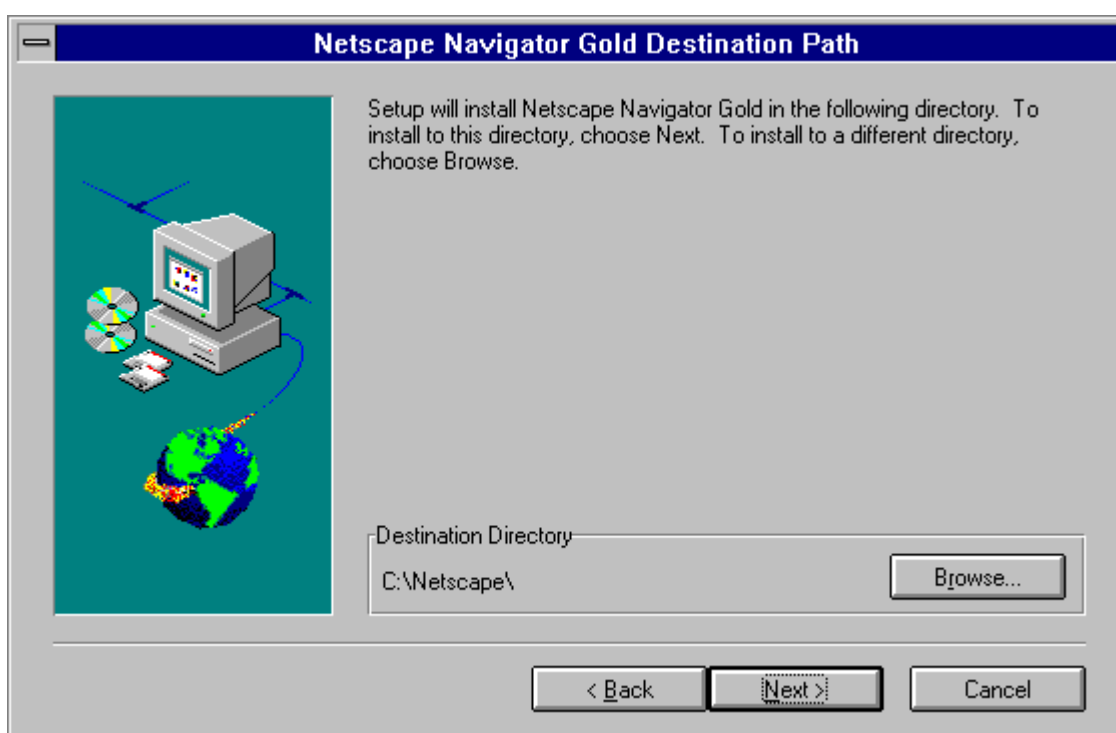

Windowsowymi. Aby przejść do następnego okienka należy nacisnąć **Next** (najeżdżając kursorem na klawisz i klikając lewym klawiszem myszki)¹.

Pojawi się napis:

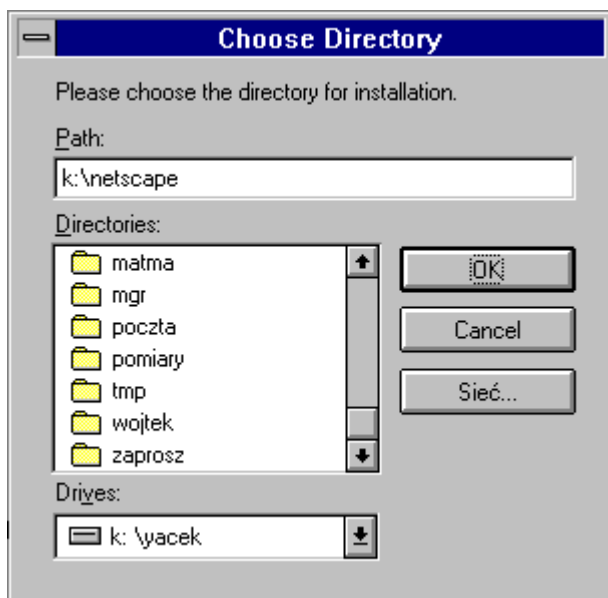
- Program instalacyjny skopiuje Netscape Navigator Gold do poniższego katalogu. Jeśli wyrażasz na to zgodę wciśnij **Next**. Jeśli chcesz zainstalować program w innym katalogu wybierz klawisz **Browse** (przeglądaj).

Do wyboru jest jeszcze klawisz **Back** (cofnij). Pozwala on na cofnięcie się do poprzedniego okienka. Możemy również w każdej chwili przerwać instalację wciskając klawisz **Cancel**.

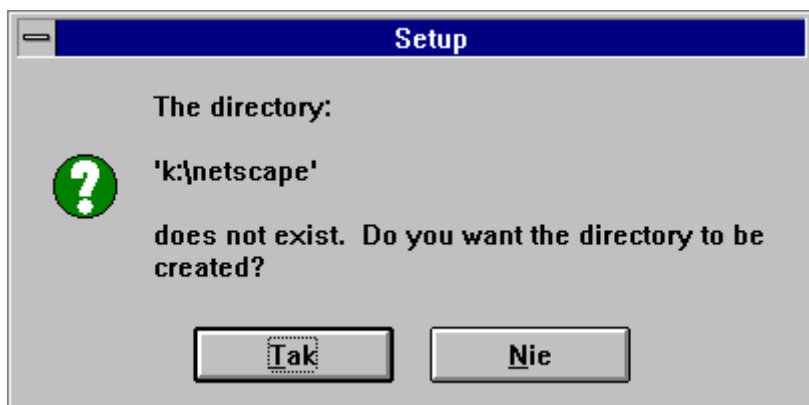

U dołu ekranu pojawia się katalog, w którym ma zostać zainstalowany Netscape. Jeśli to miejsce na dysku nas zadowala, to możemy przejść do następnego okienka wciskając **Next**. Ponieważ ja akurat nie miałam na dysku C: odpowiedniej ilości wolnego miejsca, musiałem zmienić stacje dysków na inną. Wcisnąłem klawisz **Browse**. Nazwę katalogu wpisałem w pole pod słowem Path (ścieżka).

¹po prostu będę taką czynność nazywał "kliknięciem kursorem".

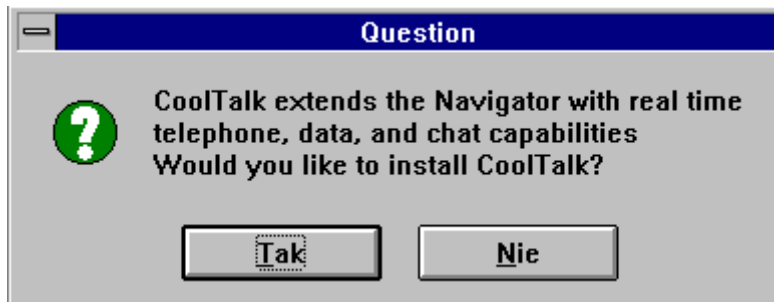
Ponieważ katalogu NETSCAPE na dysku K: jeszcze nie ma, program instalacyjny poprosi o potwierdzenie wyboru:

- katalog k:\netscape nie istnieje. Chcesz, aby go utworzono? Oczywiście, odpowiedziałem, że chcę (wciskając Tak).

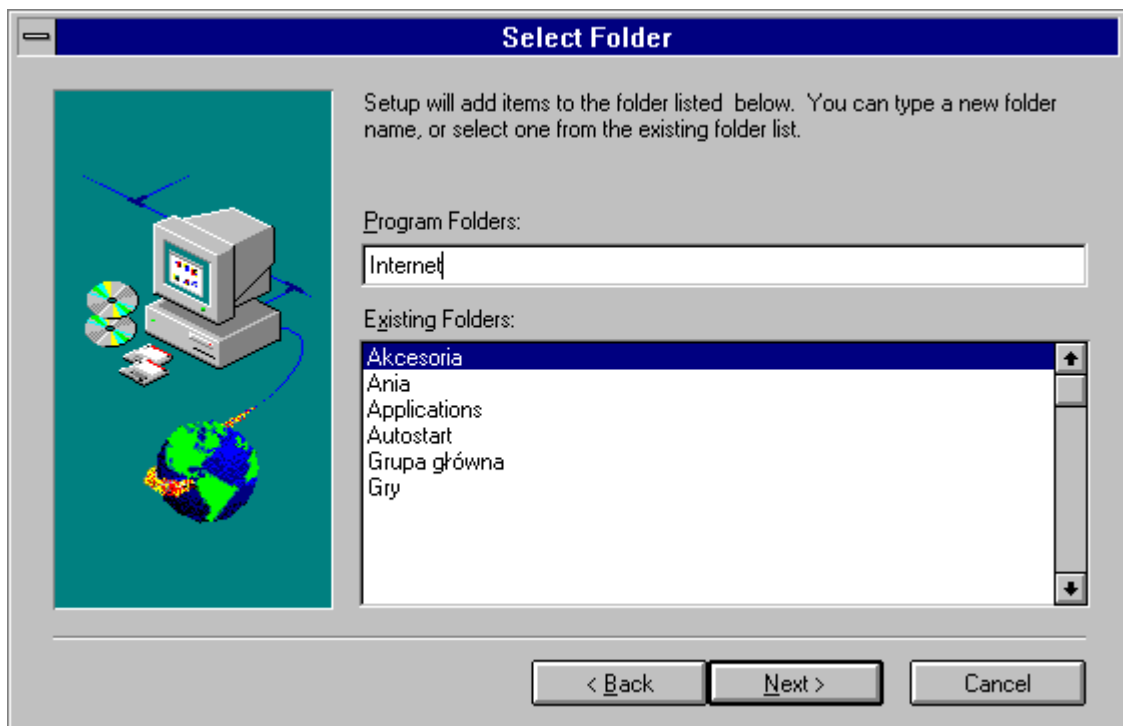
Program Netscape Navigator Gold jest rozprowadzany w dwóch wersjach - standardowej i rozszerzonej. Ta rozszerzona wersja zawiera dodatkowo program **CoolTalk** umożliwiający rozmowę internetową (coś w rodzaju telefonu sieciowego), a także posiada wbudowany program Whiteboard ("tablica" do rysowania, wszyscy widzą nawzajem to co rysują). Jest on odrębnym programem i możemy nie zgodzić się na jego zainstalowanie. W każdym razie na ekranie komputera może pojawić się pytanie:

- Program **CoolTalk** rozszerza możliwości Netscape Navigator poprzez możliwość rozmowy głosowej i transmisji danych w czasie rzeczywistym. Czy chcesz zainstalować **CoolTalk**?

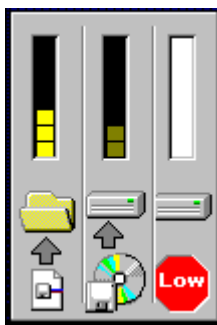
Naciśnięcie **Tak** sprawi, że program instalacyjny skopiuje nam również **CoolTalk** (do uruchomienia tego programu potrzebny jest jeszcze plik **MSVIDEO.DLL**, który powinien się znajdować w katalogu **/WINDOWS/SYSTEM/**. Bez tego **CoolTalk** nie ruszy).

Następne okno zapyta nas o grupę w której chcemy mieć program Netscape. Jeśli wpiszemy nazwę nieistniejącej jeszcze grupy, program instalacyjny ją utworzy. Opcjonalnie Netscape Navigator tworzy własną grupę o tej samej nazwie - Netscape Navigator Gold. Lepiej jednak wszystkie "sieciowe" rzeczy trzymać w jednym miejscu - na moim komputerze jest to grupa **Internet**.

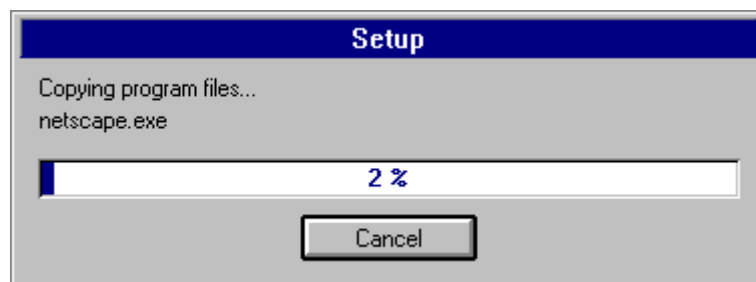

Kolejne naciśnięcie klawisza **Next** sprawia, że program zaczyna instalować w wybranym miejscu na dysku program Netscape. Trwa to kilka minut. U dołu ekranu pojawiają się dwa okienka:

Netscape

oraz

Pierwsze pokazuje schematycznie proces rozpakowywania przez program instalacyjny plików i kopiowanie ich na dysk, drugie pokazuje jaki procent zbiorów został już zainstalowany. Całą procedurę możemy przerwać naciskając Cancel.

Czasami może się zdarzyć, że na twardym dysku, na którym instalujemy Netscape, zabraknie wolnego miejsca. Pojawia się wtedy ramka Przerwanie (Severe):

- Główny błąd transferu plików. Sprawdź, proszę, docelową lokalizację programu i spróbuj ponownie.

Trudno. Będziemy musieli instalację Netscape przeprowadzać od początku (niestety nie da się później "dograć" brakującej części).

Jeśli jednak wszystko przebiega pomyślnie, a wcześniej zdecydowaliśmy się na instalację **CoolTalk**, dostaniemy ostatnie pytanie:

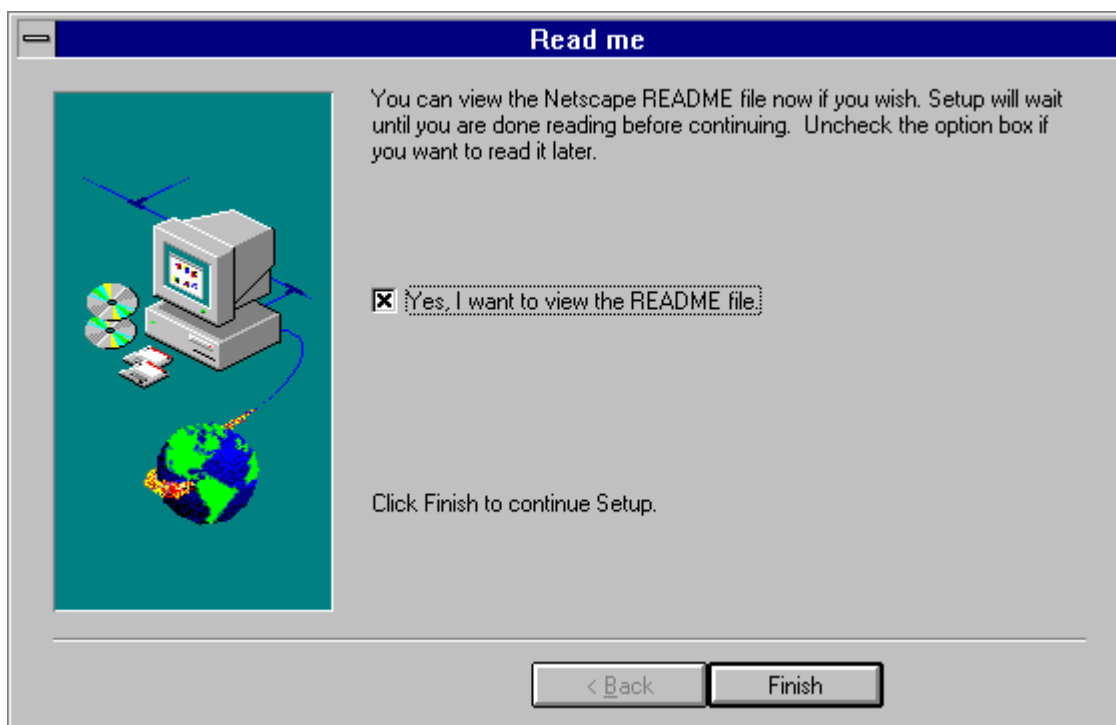
- Czy chcesz, aby program **CoolTalk Watchdog** (dosł. czuwający pies - zresztą ikonka jest z wizerunkiem psa) dołączyć do grupy **Startup** (w polskiej wersji Windows 3.x grupa ta nazywa się **Autostart**). Opcja ta jest zalecana tylko dla użytkowników na stałe podłączonych do internetu.

Jak widać chodzi tu o program, który będzie czuwał, czy ktoś właśnie nie próbuje porozmawiać z nami przez **CoolTalk**.

I tak szczęśliwie dotarliśmy do końca instalacji. Ostatnie pytanie brzmi:

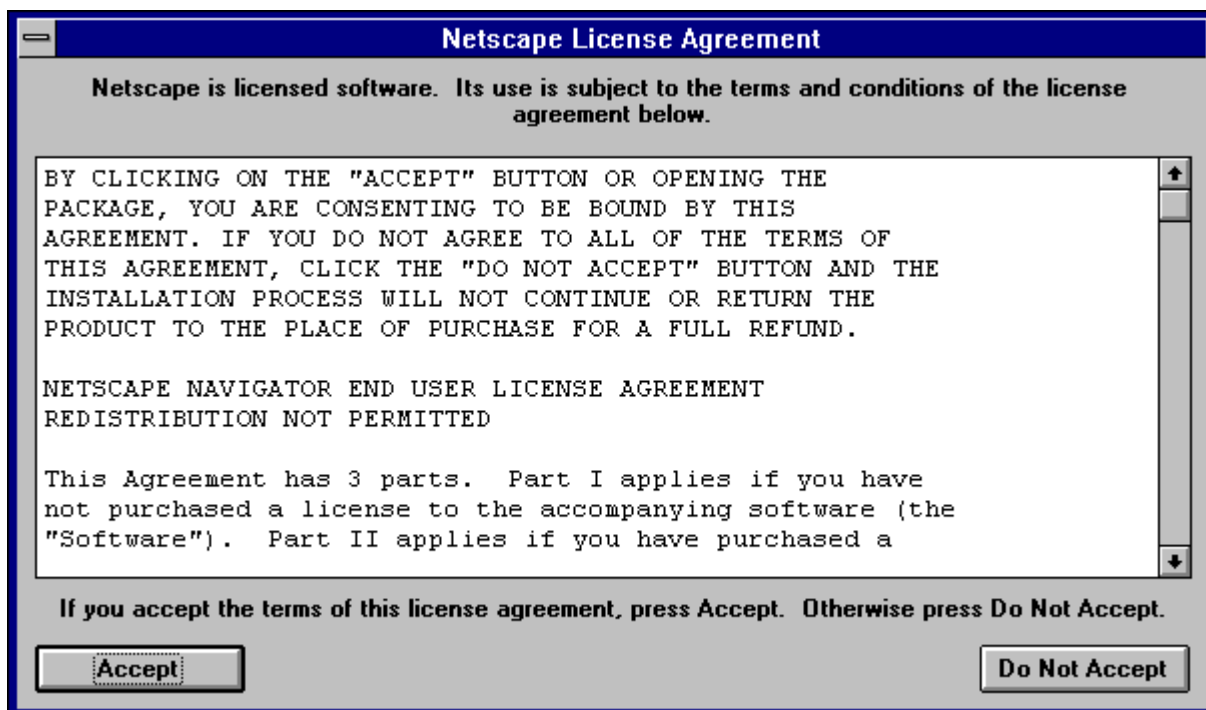
- Jeśli chcesz możesz przeczytać plik Netscape README. Program Instalacyjny poczeka, aż skończysz go czytać. Jeśli odznaczysz tę opcję to znaczy, że wolisz go przeczytać później.

I ostatnie (!) polecenie:

- Naciśnij **Finish** by kontynuować Setup.

Tak naprawdę, to Netscape już został zainstalowany. Pierwsze jego uruchomienie poinstruuje nas o licencji, jaką dostajemy na korzystanie z programu. Jeśli jesteśmy uczniami lub pracownikami instytucji edukacyjnych i Netscape będziemy wykorzystywać również w celach edukacyjnych, to możemy korzystać z programu za darmo.

Nie pozostaje nam nic innego jak tylko zaakceptować warunki umowy.

2. Program użytkowy.

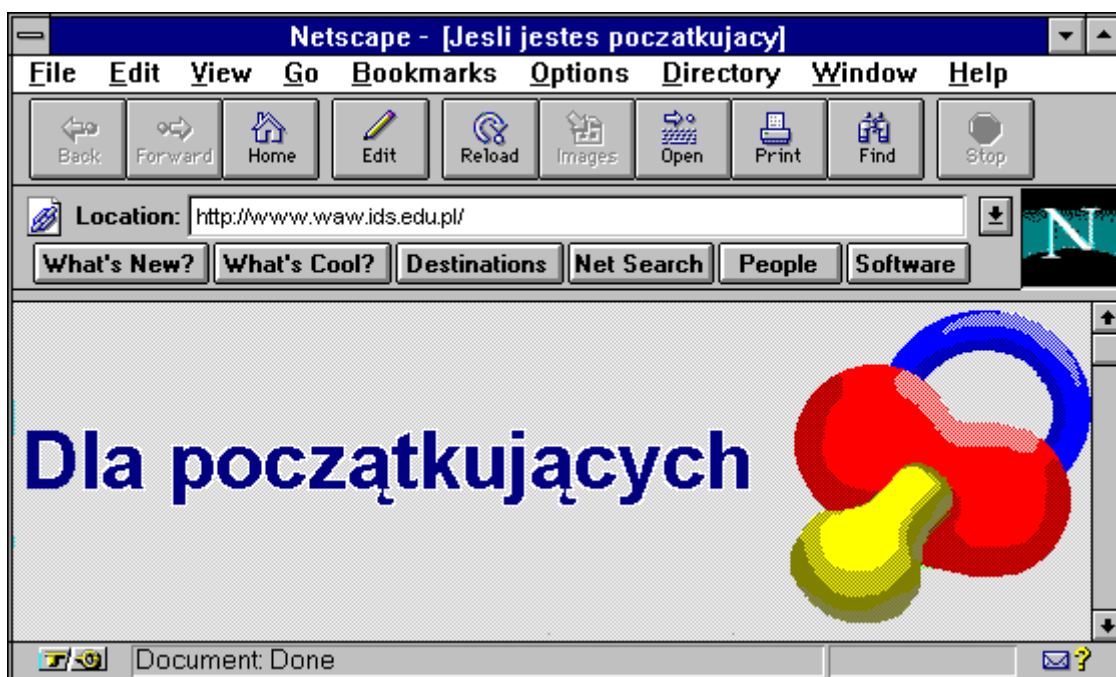
Mając już zainstalowany program Netscape możemy najpełniej korzystać z możliwości jakie daje Internet. Strony WWW, zasoby FTP, grupy Usenet News i poczta elektroniczna - to wszystko mamy w "zasięgu kursora"!

2.1. Przeglądarka WWW

Tym, co się najbardziej kojarzy ludziom z Internetem są strony WWW (Od Word Wide Web - Światowa Pajęczyna Informacyjna). Tekst, grafika, a coraz częściej muzyka i video, wymiana informacji między najdalszymi zakątkami Ziemi - to jest coś co rzeczywiście może nas pochłonąć na kilka godzin (ach, te rachunki telefoniczne!). Jeśli chcemy korzystać z zasobów Internetu pamiętajmy o uruchomieniu programu Trumpet Winsock! (patrz **Internet Krok po kroku - Trumpet Winsock**)

Netscape Navigator jest przede wszystkim doskonałym narzędziem do obsługi stron WWW napisanych w języku *HTML*, *Java* itp - tzw "przeglądarką". Po uruchomieniu programu pojawi się okienko: (niestety nie od razu znajdziesz się na stronie Internetu dla Szkół) - pierwszym miejscem, do którego łączy się Netscape jest firma Netscape. Znajdziesz tam jednak wiele ciekawych pozycji)

Co się znajduje w takim oknie?

Location Najważniejsze pole w oknie Netscape. W tym miejscu wpisuje się *adresy URL (Uniform Resource Locator)* lub lokalizację plików na naszym komputerze. W zależności od polecenia napis Location zmienia się na Go to (gdy wpisaliśmy adres URL) lub Netsite (gdy połączyliśmy się z serwerem Netscape).

No dobrze - jakie są te adresy URL?

Jeśli chcemy połączyć się z jakąś stroną WWW - np: naszym WWW, to wpisujemy:

`http://www.waw.ids.edu.pl/`

lub

`www.waw.ids.edu.pl`

lub nawet

`waw.ids.edu.pl`

(Netscape od razu wie, że chodzi o **http://www.**) i wciskamy ENTER.**

Jeśli zależy nam na zasobach FTP, to musimy podać pełną nazwę komputera, z którym się chcemy połączyć, np:

`ftp://idsserv.waw.ids.edu.pl`

Możemy również podać nazwę grupy *Usenet News* (zobacz rozdział **News**) np:

`news:pl.rec.film`

Czasami (choć już niezwykle rzadko) podaje się adres do zasobów *gopher* (starszej "tekstowej" wersji WWW):

`gopher://quest.arc.nasa.gov/`

(to adres jednego z edukacyjnych serwerów amerykańskiej NASA). Możemy również otworzyć w oknie Netscape plik znajdujący się na naszym dysku: np: w C:/KATALOG/

`file:///C:/KATALOG/nazwa_pliku.htm`

Górne guziki

Back - z powrotem. Cofa się do poprzednio oglądanej strony WWW

Forward - naprzód. Jeśli się wycofaliśmy - możemy "cofnąć cofanie" :)

- Home - dom. Strona główna (tzw home page), z którą łączy się Netscape tuż po rozpoczęciu nowej sesji. Na początku jest to strona `www.netscape.com`, ale można to zmienić (patrz **Konfiguracja 2.5.1.1**)
- Edit - edytor. Po naciśnięciu tego guzika przechodzimy do edytora stron HTML. Bardzo pożyteczne narzędzie! (patrz rozdz. **2.2**)
- Reload - odśwież. Naciśnięcie tego przycisku ponownie ściąga stronę WWW i ewentualnie ściąga z Internetu brakujące fragmenty.
- Images - obrazki. Jeśli zdecydowaliśmy się nie wyświetlać obrazków (a można to zrobić wybierając odpowiednią opcję w Options - Auto Load Images (patrz. niżej), przy pomocy tego przycisku pojawią się one na ekranie.
- Open - otwórz - otwiera specjalne okienko do wpisania adresu *URL* (tego np: do strony WWW).
- Print - drukuj
- Find - znajdź - szuka podanego tekstu w aktualnym dokumencie.
- Stop - zatrzymaj. Zatrzymuje ściąganie z Internetu strony WWW.
- Dolne guziki** - łączą nas bezpośrednio z **www.netscape.com**
- What's New - co nowego w Internecie.
- What's Cool - co jest super w Internecie (również ciekawostki).
- Destinations - łączy z miejscami poświęconymi najnowszym internetowym narzędziom i stronom WWW.
- Net Search - przeszukiwanie sieci

Netscape

People - ludzie. Łączy z miejscami w Internecie, w których możesz kogoś poszukać (adresy e-mailowe, telefony itd.).

Software - oprogramowanie

Animowany Znaczek - wskazuje aktywność Netscape. Czasem gdy Netscape ściąga coś z Internetu, zanim zobaczy się efekt trzeba czekać. Wtedy ruchomy obrazek Netscape daje nam znać, że program działa. Klikając na niego połączysz się automatycznie z adresem: *home.netscape.com*, gdzie można znaleźć wiele informacji związanych z Navigatorem i WWW.

Górne Menu Dzięki guzikom z paska narzędzi można bez trudu poruszać się po Sieci. Jednak znajduje się na nich tylko niewielka część dostępnych w Górnym Menu poleceń.

File W tym menu możemy między innymi:

New Web Browser - otworzyć jeszcze jedno okno z przeglądarką,

New Document, Edit document - samemu edytować dokument WWW,

New Mail Message - napisać nowy list,

Open Location / File - otworzyć dokument WWW (w sieci / w pliku),

Save As - zachować oglądaną stronę WWW,

Close - zamknąć okno (jeśli jest ich otwartych więcej),

Exit - zakończyć pracę z Netscape Navigator

Edit - typowe komendy edycyjne

Undo - cofnij ostatnio wykonaną operację (nie zawsze jest to możliwe!),

Cut, Copy, Paste, Select All - typowe komendy edycyjne - wytnij, skopiuj, wklej, zaznacz wszystko

Find - odszukaj w tekście.

View - widok. Komendy ułatwiające oglądanie stron WWW.

Reload, Reload Frame, Refresh - ponownie ściągnij całą stronę WWW lub tylko ramkę (w dokumentach z ramkami), odśwież.

Document Source / Info - wyświetlenie tekstu źródłowego oglądanej strony WWW / informacja o niej

Frame Source / Info - wyświetlenie tekstu źródłowego danej ramki z oglądanej strony / informacja o niej

Go - idź do. Komendy ułatwiające nawigację (patrz odpowiednie guziki w pasku narzędzi!). W tym miejscu dostępna jest informacja o odwiedzonych w czasie sesji Netscape miejscach w Internecie - wybranie któregośkolwiek z nich powoduje powtórne wyświetlenie strony.

Bookmarks - zakładki. Możemy bez trudu zapamiętać ciekawe miejsca w Internecie (**Add Bookmark**) i przy następnej okazji powrócić do nich (**Go to Bookmark**). Jeśli wiele osób na raz korzysta z jednego Netscape, każda z nich może mieć własne zakładki (musi je tylko ponazywać).

Options - w tym miejscu znajdują się najważniejsze opcje programu. Większość z nich zostanie omówiona w rozdziale **2.5 Konfiguracja**.

Możemy też zdecydować, czy chcemy, aby widoczny był pasek narzędzi, pole **Location** lub dolne guziki (**Show Toolbar / Location / Directory Buttons**).

Po zrezygnowaniu z opcji **Auto Load Images** obrazki pojawiają się jako puste miejsca na stronach - przyspiesza to ściągnięcie danych, ale tracimy na wyglądzie stron. Obrazki można sobie ściągnąć wciskając guzik **Images** (patrz wyżej).

Document Encoding - bardzo ważna opcja dla polskich stron WWW! W polskiej sieci trwa wojna o standard "ogonków" (ą, ę, ś, ć, ń, ó, ł, ż, ź) - standard ISO czy Windows. Ponieważ niektóre strony mogą być różnie kodowane możemy tu ustawić sposób odkodowania czcionek. Oficjalnie powinno to być ISO (Latin 2), ale różnie to bywa...

Directory - tu znajdują się dokładnie wszystkie polecenia dostępne na dolnych guzikach.

Window - okno.

Netscape Mail - otwiera się okno Netscape umożliwiające obsługę poczty elektronicznej (patrz **2.3 Poczta elektroniczna**)

Netscape News - otwiera się okno Netscape umożliwiające obsługę grup Usenet News (patrz **2.3 Usenet News**)

Address Book - książka adresowa (z adresami e-mail). Możemy ją łatwo utworzyć.

Bookmarks - możemy wybrać sobie zakładkę (patrz wyżej)

History - historia naszych sesji internetowych

Help - pomoc. Trzeba uważać - część pomocy znajduje się w ... Ameryce (na serwerze Netscape, oczywiście). Aby dowiedzieć się czegoś trzeba poczekać na ściągnięcie pomocy z Internetu!

No dobra - na ekranie komputera pojawiła się jakaś strona - co dalej? Najczęściej na tej stronie znajdują się zaznaczone innym kolorem i podkreślone tzw. linki² lub odsyłacze. Poruszanie się po sieci przypominało mi na początku posługiwanie się **Pomocą (Help)** w MS Windows - kliknięcie na podkreślony fragment tekstu przenosi do następnej strony. Czasem należy kliknąć w odpowiednie miejsce na jakimś obrazku - sposobów żeglowania po sieci jest wiele. Z doświadczenia wiem, że po kilkunastu minutach osoba siedząca przy Netscape potrafi samodzielnie i z wprawą poruszać się po sieci.

2.1.1. Drobne uwagi ułatwiające życie.

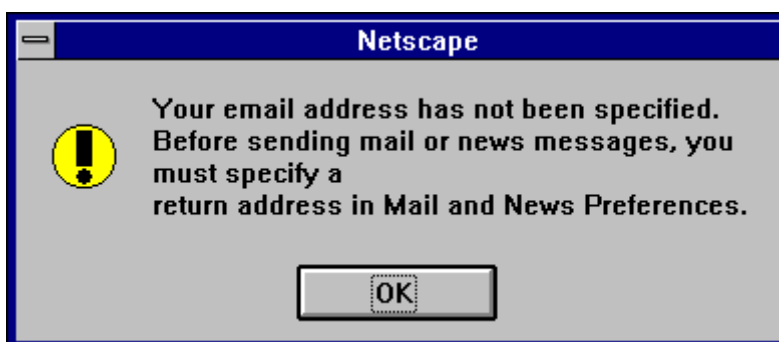
Co prawda, wszystkie poniższe spostrzeżenia każdy bez problemu odkryje sam, ale wydaje mi się, że na początku warto już wiedzieć trochę więcej. Mniej nerwów.

- Na dole okienka Netscape na pasku pojawiają się napisy o aktualnych czynnościach wykonywanych przez Netscape. Po wybraniu linku pojawia się napis Connecting Host... (program łączy się z zadany serwerem) i Waiting for reply (czeka na odpowiedź serwera), potem Host Connected (już znalazł komputer), Web site found (znalazł żądaną stronę WWW) i Reading file (czyta dane). Po zakończeniu wszystkich operacji (lub wciśnięciu klawisza Stop) Netscape oznajmia Document: Done.

² Przepraszam ale rzadko będę używał słowa "odnośnik". W internecie niepodzielnie panuje język angielski i pewne słowa warto już wprowadzić - ułatwia to poruszanie po sieci!

- Po najechnaniu myszką na jakiś link na tym samym dolnym pasku pojawia się adres URL do którego ten link prowadzi. Bardzo przydatna funkcja - ponieważ na ściągnięcie jakiejś strony WWW lub zbioru z FTP potrzeba trochę czasu, możemy zadecydować, czy warto się łączyć z danym miejscem. Opisana funkcja prawidłowo działa gdy dokument jest już ściągnięty (Document: Done).
- W miejscu linku kursor zmienia się ze "strzałki" w "łapkę". Praktyczne np. wtedy, gdy na stronie są jakieś obrazki, będące linkami do innych stron WWW.
- Czasami - gdy na nasz komputer PC ściągamy jakiś plik - pojawia się pytanie o to, czy chcemy (i jeśli chcemy to gdzie) nagrać ściągany zbiór. Podobnie, gdy wypełnimy jakąś ankietę (takich stron WWW do wypełnienia może być wiele) Netscape zapyta się, czy przypadkiem nie podajemy jakiś ważnych informacji, które lepiej jest trzymać w tajemnicy. Jeśli wciśniemy klawisz Continue lub Submit będziemy mogli wiadomość wysłać.
- Klawisze myszki w obrębie okna ze stroną - naciśnięcie lewego klawisza myszki służy do łączenia się ze światem (linki) - naciśnięcie prawego sprawia, że pojawia się małe okienko ułatwiające m.in.
 - kopiowanie wybranych obrazków (nawet tła!)
 - w przypadku stron WWW z "ramkami" (okna podzielonego na mniejsze, "niezależne" okienka) - cofanie do poprzedniej strony w wybranej ramce.:
- Już po kilku minutach zauważymy, że raz odwiedzane strony WWW pojawiają się na ekranie szybciej niż nowe. Dzieje się tak dlatego, że Netscape zapisuje wszystkie strony na naszym dysku (w tzw. cache). Warto od czasu do czasu robić porządek w katalogu /NETSCAPE/CACHE/ (kasując stare zbiory - Netscape powinien sam je kasować, ale różnie to bywa...) - Więcej na temat CACHE dowiesz się w rozdziale **Konfiguracja 2.5.3.1**.
- Często w stronach WWW znajdują się adresy e-mailowe, pod które można automatycznie wysłać wiadomość. Na ekranie pojawia się wtedy specjalne okienko Message Composition (pisanie wiadomości) (patrz **2.3 Poczta elektroniczna**). Jeśli jednak jeszcze nie skonfigurowaliśmy odpowiednio naszego programu (patrz niżej) - czyli nie podaliśmy naszego adresu e-mailowego - nie będziemy mogli wysłać poczty.

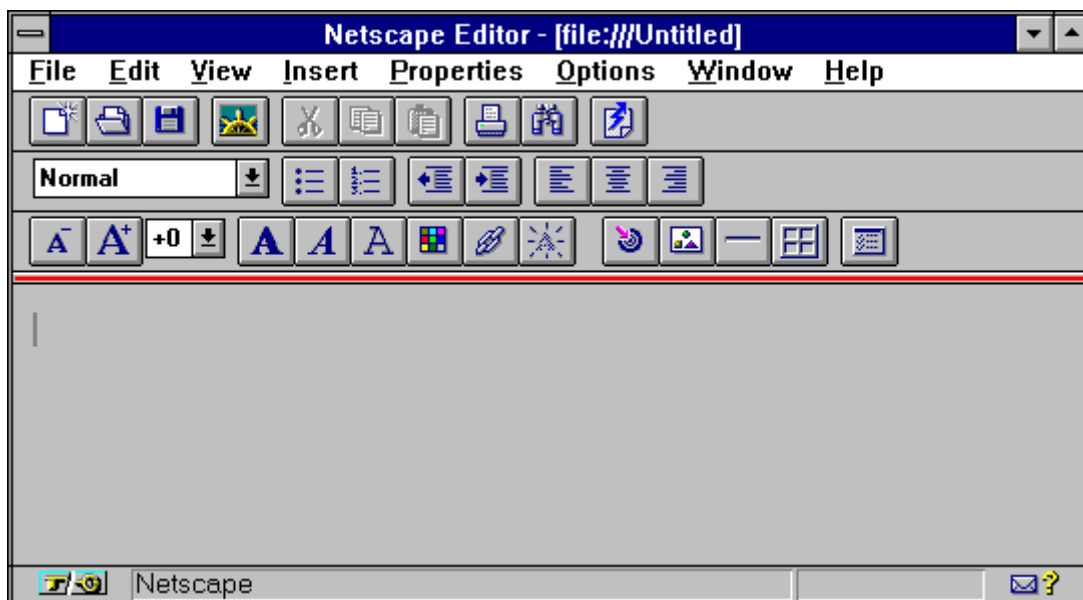
Netscape

Pojawienie się takiej uwagi jak powyżej (Twój adres elektroniczny nie został określony. Przed wysłaniem poczty lub wiadomości do grupy News musisz podać adres zwrotny w polu Mail and News Preferences) jest dla nas informacją, by odpowiednio skonfigurować program (patrz rozdz. **2.5.2.**).

2.2. Edycja dokumentów HTML

Netscape Navigator 3.0 Gold pomaga w tworzeniu własnych stron WWW. Aby znaleźć się w edytorze HTML, należy z górnego paska narzędzi wybrać przycisk Edit. Znajdziemy się wtedy w nowym oknie

W oknie Netscape możemy pisać zupełnie jak w zwykłym edytorze tekstów. Rozbudowany pasek narzędzi ułatwia budowę własnych stron WWW.

	- otwarcie nowego dokumentu.		- otwarcie istniejącego pliku.
	- zachowanie dokumentu.		- oglądanie tworzonych dokumentów w przeglądarce Netscape
	- wycnij		- drukuj
	- kopiuj		- znajdź tekst
	- wklej		- prześlij na serwer WWW (tylko w przypadku gdy mamy taką możliwość!)
Normal [v]	- rodzaj pisma (nagłówek, cytat itp).		- wyliczanie numerowane
	- wyliczanie nienumerowane		- wyliczanie numerowane
	- akapit wysunięty		- akapit wsunięty.
	- wyrównywanie do lewej		- wyśrodkowanie
	- wyrównywanie do prawej		- zmniejszenie liter o 1 punkt

Netscape

	- zwiększenie liter o 1 punkt		- zmniejszanie i powiększanie wielkości liter o dowolną ilość punktów.
	- czcionka pogrubiona		- kolor czcionki
	- kursywa		- cofnij atrybuty (zaznaczonych znaków)
	- czcionka Courier.		- wstaw obrazek (ukaze się odpowiednie okienko)
	- wstaw link (pojawi się odpowiednie okno)		- podaj informacje o obiekcie, na którym znajduje się kursor (tabela, linia, ramka)
	- wstaw w ramkę (dla dokumentu z ramkami)		
	- wstaw linię		
	- wstaw tabelę (niestety potem jest ją trudno usunąć...)		

Opuszczenie programu edytującego następuje po wybraniu z File w górnym menu polecenia Close.

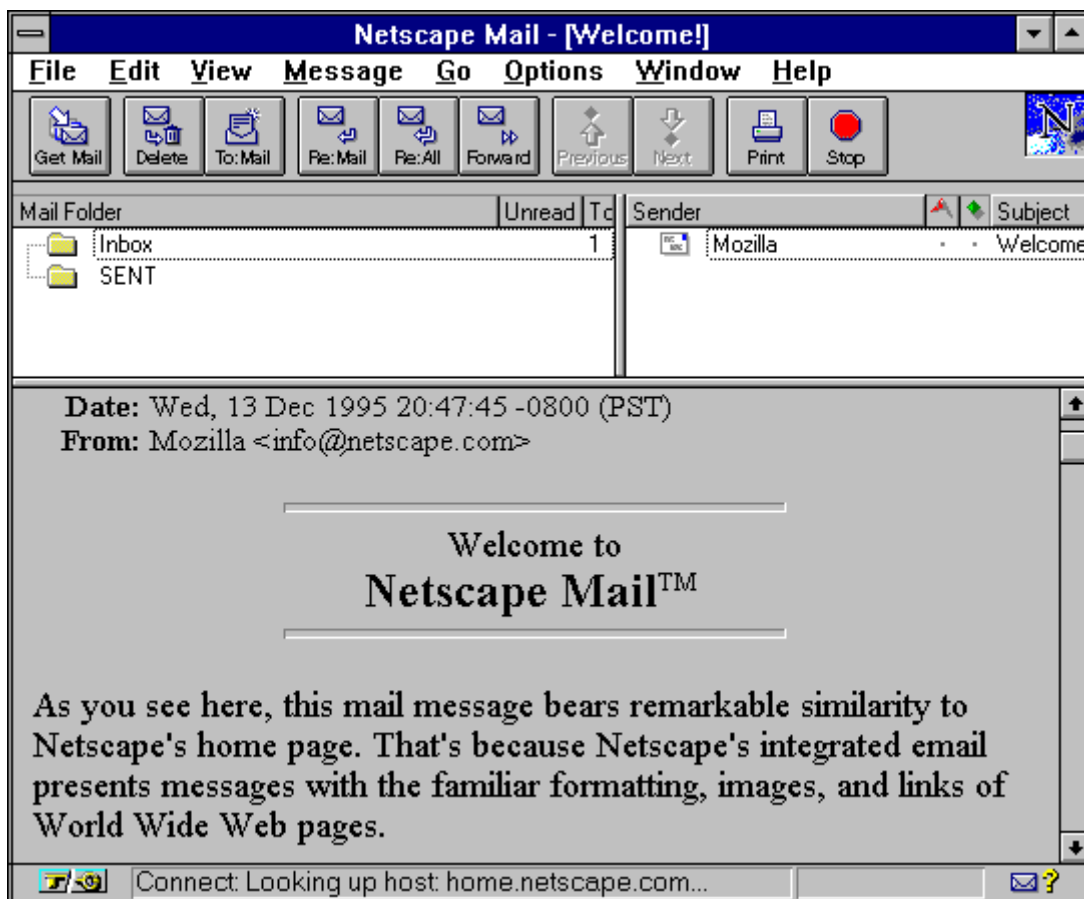
2.3. Poczta elektroniczna

Dzięki programowi Netscape możliwe jest wysyłanie i odbieranie poczty elektronicznej. Nie tylko "zwykłej". Netscape potrafi obsługiwać także "poczta WWW" (to nieoficjalne moje określenie). Listy wysłane w ten sposób wyglądają po prostu jak strony WWW.

Zanim przystąpisz do pracy z Poczta powinieneś skonfigurować Netscape w polu Mail and News Preferences (wybierz tę opcję z górnego menu Options). Zobacz jak to zrobić w **Rozdziale 2.5.2**.

W górnym menu w pozycji Window znajduje się polecenie Netscape Mail. Jeśli wybierzemy kursorem tę funkcję pojawi się nowe okno do obsługi poczty elektronicznej.

W tym miejscu drobna uwaga. Do wysłania poczty nie trzeba żadnego hasła (do odebrania już trzeba). List do dowolnej osoby w Internecie, do dowolnej grupy dyskusyjnej, może wysłać każdy, kto ma dostęp do programu Netscape Navigator. Ponieważ łatwo jest wpisać dowolne dane dotyczące nadawcy, należy pamiętać, by zawsze sprawdzać, jaki program wysłał list elektroniczny. Czasem, zupełnie niepotrzebnie, możemy się zbulwersować e-mailem od osoby, której ktoś zrobił paskudny dowcip podszywając się pod jej imię, nazwisko i adres elektroniczny.

Posługiwanie się tym oknem Netscape jest analogiczne do posługiwania się jakimkolwiek typowym programem do obsługi poczty - porównaj **Internet krok po kroku - Eudora Pro**. Przyciski znajdujące się w pasku narzędzi bardzo ułatwiają obsługę poczty elektronicznej.

Get Mail - odbierz pocztę. Naciśnięcie tego przycisku powoduje ściągnięcie poczty z naszego konta. Program wcześniej zapyta się o hasło.

Delete - usuń. Kasuje zaznaczony e-mail.

Netscape

To: Mail - napisz list do... Naciśnięcie tego przycisku sprawia, że na ekranie pojawia się nowe okno: Message Composition (pisanie wiadomości) (patrz niżej).

Re: Mail - odpowiedz na list. Odpowiada nadawcy na jego list.

Re: All - odpowiedz do wszystkich (nadawcy i adresatów listu).

Forward - przekaż dalej. Przesyła list do innych adresatów.

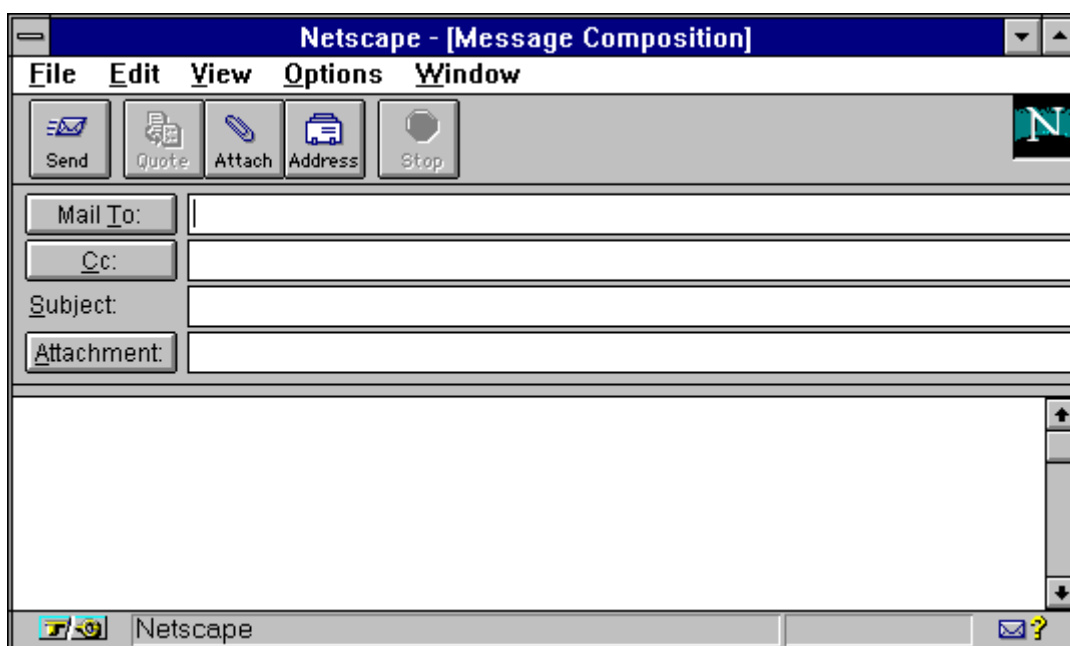
Previous - poprzedni (list). Wyświetla treść poprzedniego listu.

Next - następny (list).

Print - drukuj. Drukuje treść listu.

Stop - przerywa aktualnie wykonywaną czynność (np: wysyłanie lub odbieranie poczty).

Po naciśnięciu któregoś z przycisków do edycji listu pojawia się okienko:

Napisany list jest wysłany od razu (przycisk **Send** - gdy się rozmyślimy tuż po naciśnięciu tego guzika (póki nie cały list został przesłany do sieci) ratuje nas przycisk **Stop**). W liście możemy cytować (**Quote**) inny dokument, możemy dołączyć dowolne pliki (**Attach**),

możemy korzystać z książki adresowej (*Address*). Są to wszystkie podstawowe możliwości, jakie dają programy obsługujące pocztę elektroniczną.

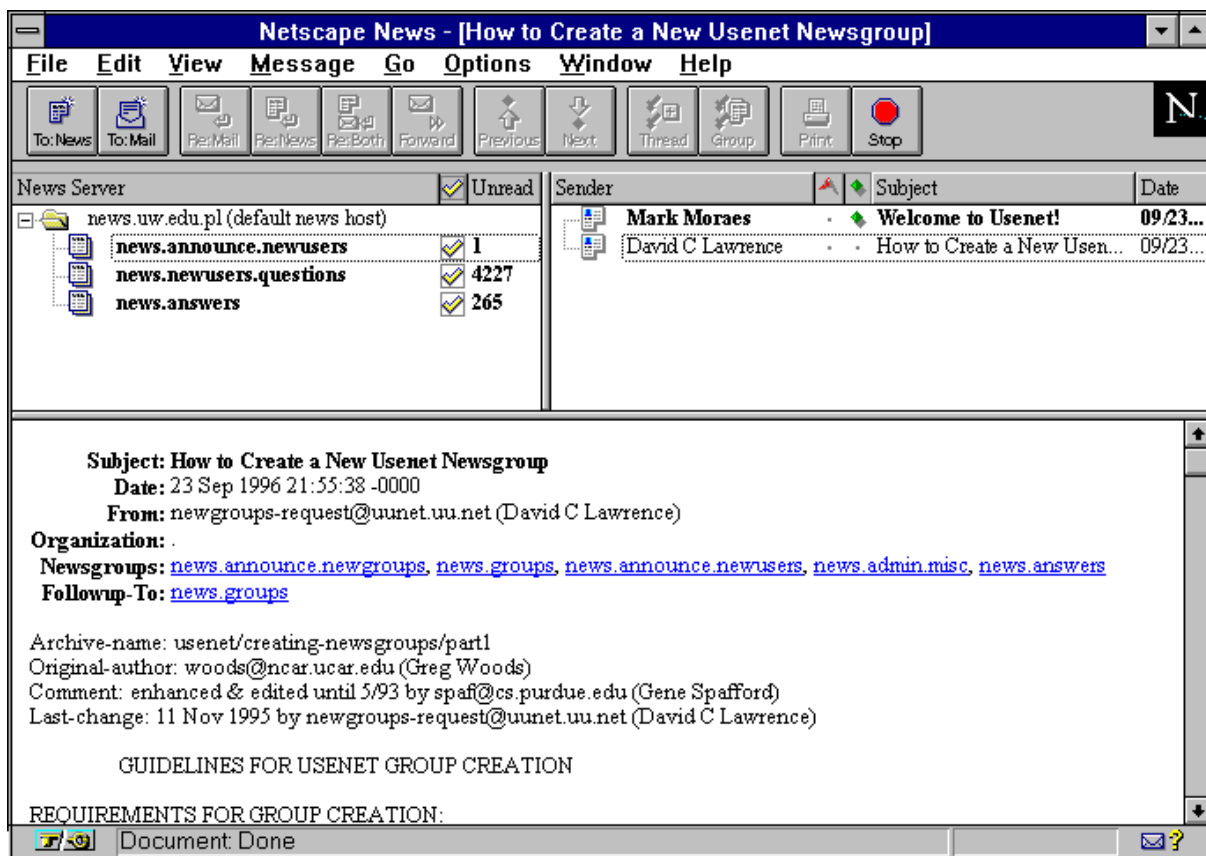

2.4. Usenet News (wiadomości sieciowe)

Grupy Usenet News (czyli wiadomości sieciowe³) można porównać do ogromnej tablicy ogłoszeń, na której każdy użytkownik Internetu może umieścić własną wiadomość (więcej na temat grup News możesz się dowiedzieć z książki **ABC Internetu**). Istnieją specjalne komputery umożliwiające odbieranie i wysyłanie wiadomości do grup News. W Polsce jednym z najlepszych serwerów NNTP (Network News Transfer Protocol) jest komputer o nazwie **news.uw.edu.pl** (Uniwersytetu Warszawskiego) (por Mail nad News Preferences).

Wybranie z menu Window polecenia Netscape News otwiera specjalne okienko do obsługi grup Usenetu:

³nie sędę, by ta polska nazwa się przyjęła. Newsy (*niusy*) są już nazwą własną tej Internetowej usługi.

Jeśli nasz program jest dobrze skonfigurowany przy pierwszym połączeniu pojawią się w lewej górnej ramce trzy grupy - "dla początkujących" (w języku angielskim). W prawej ramce znajdują się wiadomości (listy) znajdujące się w każdej z grup, u dołu zaś jest treść wybranego listu. Jeśli chcemy, aby Netscape wyświetlił wszystkie możliwe grupy News musimy z pola Options w górnym menu wybrać polecenie Show All Newsgroups. Możemy sobie stamtąd wybrać interesujące nas tematy. Poruszanie się po grupach jest niezwykle proste - przypomina oglądanie katalogów w windowsowym Menadżerze plików - pliki są w tym wypadku wiadomościami z grup News. Grupy w języku polskim zaczynają się z reguły na **p1.*** (spory wybór ich nazw znajduje się w **ABC Internetu**. W tym miejscu jedynie zaznaczę, że jeśli chcesz sprawdzić, czy Twoje listy dochodzą do serwera NNTP, skorzystaj z grupy **p1.test** i nie rób tego w innych grupach!). Górne guziki w pasku narzędzi przypominają te, które spotkaliśmy w oknie Netscape Mail. Różnica pomiędzy naciśnięciem guzików Re(ply): Mail, Re: News, Re:Both polega na tym, że w pierwszym przypadku list, który napiszemy zostanie wysłany tylko do autora wiadomości, w drugim pojawi się jako kolejna wiadomość w całej grupie, natomiast w trzecim - zostanie wysłany zarówno do autora jak i do grupy.

Guziki Thread i Group są właściwościami Usenet News - odpowiedź widoczną w lewej ramce możemy dołączyć do jakiejś wiadomości - wtedy pojawi się ona jako komentarz do jakiegoś listu - Thread. Możemy też wiadomości pogrupować - wtedy widzimy tylko te listy, które wywołały większą dyskusję.

Interesujące nas grupy możemy zasubskrybować. Dzięki temu po otwarciu okna Netscape News w lewej górnej ramce pojawiają się tylko interesujące nas tematy. Subskrypcja jest bardzo prosta - należy obok interesującej nas grupy postawić "ptaszek" - wystarczy w odpowiednim polu kliknąć myszką (takie ptaszki są widoczne obok grup na rysunku powyżej).

2.5. Konfiguracja Netscape Navigator.

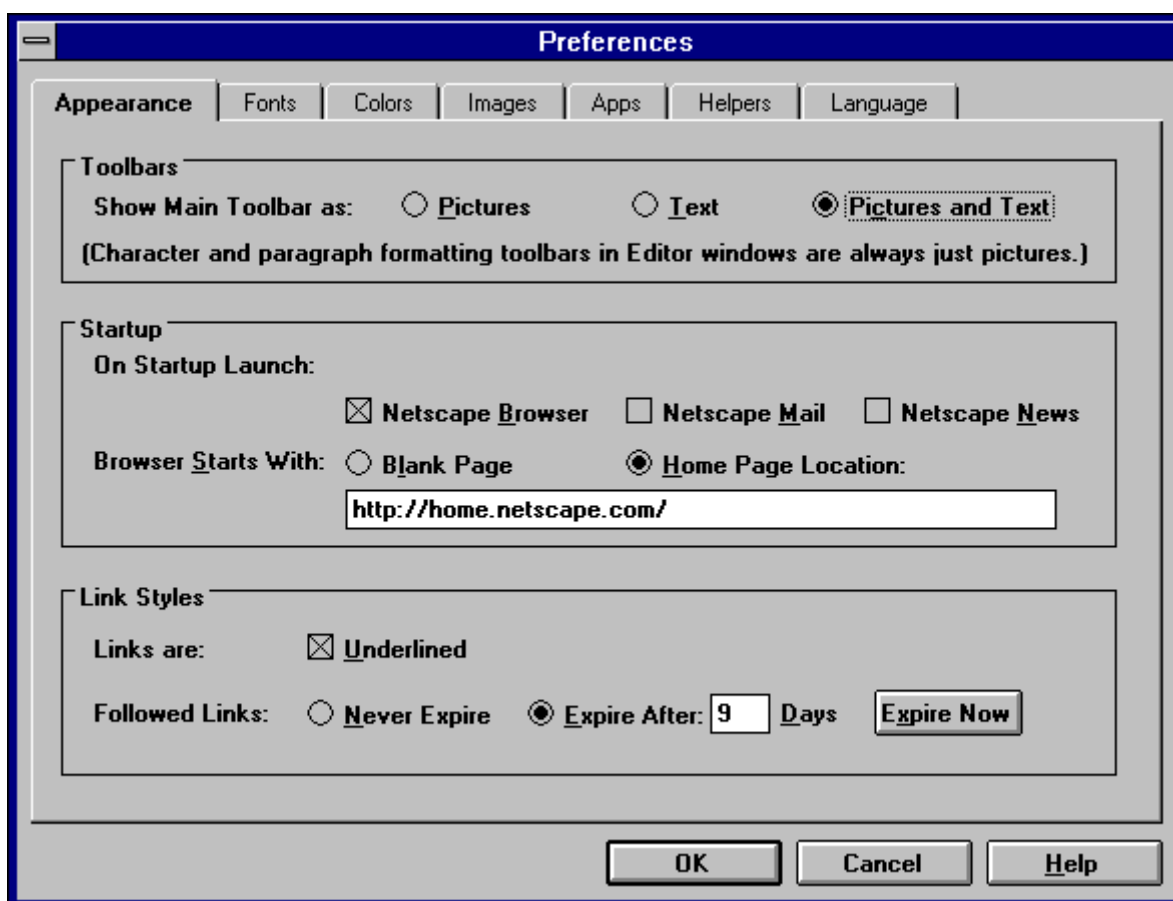
Program Netscape jest potężnym narzędziem Internetowym - to nie tylko przeglądarka WWW, ale i program obsługujący FTP, pocztę i grupy News. Prawidłowa konfiguracja pozwala na komfortową pracę z programem. Jeśli zechcemy zmienić, bądź uaktualnić dotychczasowe ustawienia należy z górnego menu wybrać Options.

2.5.1. General Preferences

Te opcje określają działanie i wygląd całego programu. Dotyczą przede wszystkim przeglądarki WWW.

2.5.1.1. Appearance

Te pole określa wygląd okna Netscape.

Toolbars - pasek narzędzi (to te przyciski u góry okna Netscape)

Show Main Toolbar - pokaż pasek narzędzi jako obrazki (Pictures), tekst as: (Text) lub jedno i drugie (Pictures and Text).

Startup - początek programu

On Startup Launch - po wywołaniu programu Netscape pierwszym oknem może być przeglądarka WWW (Netscape Browser), program do obsługi poczty elektronicznej (Netscape Mail) lub Usenet News (Netscape News).

W przypadku przeglądarki, po uruchomieniu może ona nie łączyć się ze światem (Blank Page) lub może automatycznie ładować dowolną stronę WWW (Home Page Location) (należy wpisać adres URL tej strony).

Link Styles - sposób wyświetlania linków ("odnośników")

...Underlined - linki mają być podkreślone.

Followed Links - linki do stron, które zobaczyliśmy zaznaczane są innym kolorem. Netscape ma zawsze pamiętać, że skorzystaliśmy z linku (Never Expired) (ważność nigdy nie upływa), tylko przez ... dni, lub ważność linków ma wygasnąć teraz (Expire Now).

2.5.1.2. Fonts

Te opcje definiują używane przez program czcionki. Ważnym polem jest tu sposób dekodowania znaków specjalnych. Jeśli chcemy mieć na ekranie komputera porządne polskie litery zamiast "krzaczków" musimy ustawić odpowiedni sposób dekodowania - najczęściej jest to Latin 2 lub format Windowsowy (można to od razu zrobić w górnym menu Options -por rozdz. 2.1).

2.5.1.3. Colors.

Można zdefiniować kolory, w jakich Netscape będzie wyświetlał linki (Links), wykorzystane linki (Followed Links), tekst (Text) i tło (Background). Wybierając opcję Always Use My Colors, Overriding The Document (Zawsze używaj zdefiniowanych powyżej kolorów i nie zważaj na kolory w dokumencie) zabraniamy programowi wyświetlania kolorów zdefiniowanych przez twórców stron WWW.

2.5.1.4. Images

Te opcje decydują o tym w jaki sposób Netscape ma wyświetlać obrazki. Najważniejszy jest sposób wyświetlenia - w trakcie ładowania strony WWW (While Loading) lub dopiero po ściągnięciu całej strony (After Loading).

2.5.1.5. Apps

Są to szczegółowe opcje dotyczące obsługi dodatkowych aplikacji. Czasem na stronie WWW jest odsyłacz np: do telnetu i wówczas Netscape wywołuje wpisane tu aplikacje. Należy wybrać nazwę programu umożliwiającego Telnet, TN3270, oglądanie tekstu źródłowego strony (View Source) (jeśli nie wpiszesz nic, używany będzie standardowy wyświetlacz wbudowany w Navigатора) i nazwę tymczasowego katalogu, na który wgrywane będą wszystkie ściągnięte ze świata pliki (Temporary).

2.5.1.6. Helpers

Tu znajdują się programy, które Netscape uruchomi w momencie, gdy na nasz komputer ściągnie pliki z odpowiednim rozszerzeniem (inaczej je tylko nagra na dysk - Save to disk). Napis Ask User oznacza, że danemu rozszerzeniu rozpoznawanemu przez Netscape jeszcze nie został przyporządkowany żaden program. Opcja Launch the Application (uruchom aplikację) oznacza, że napotkany plik o danym rozszerzeniu zostanie otwarty wraz z odpowiednim programem.

2.5.1.7. Language

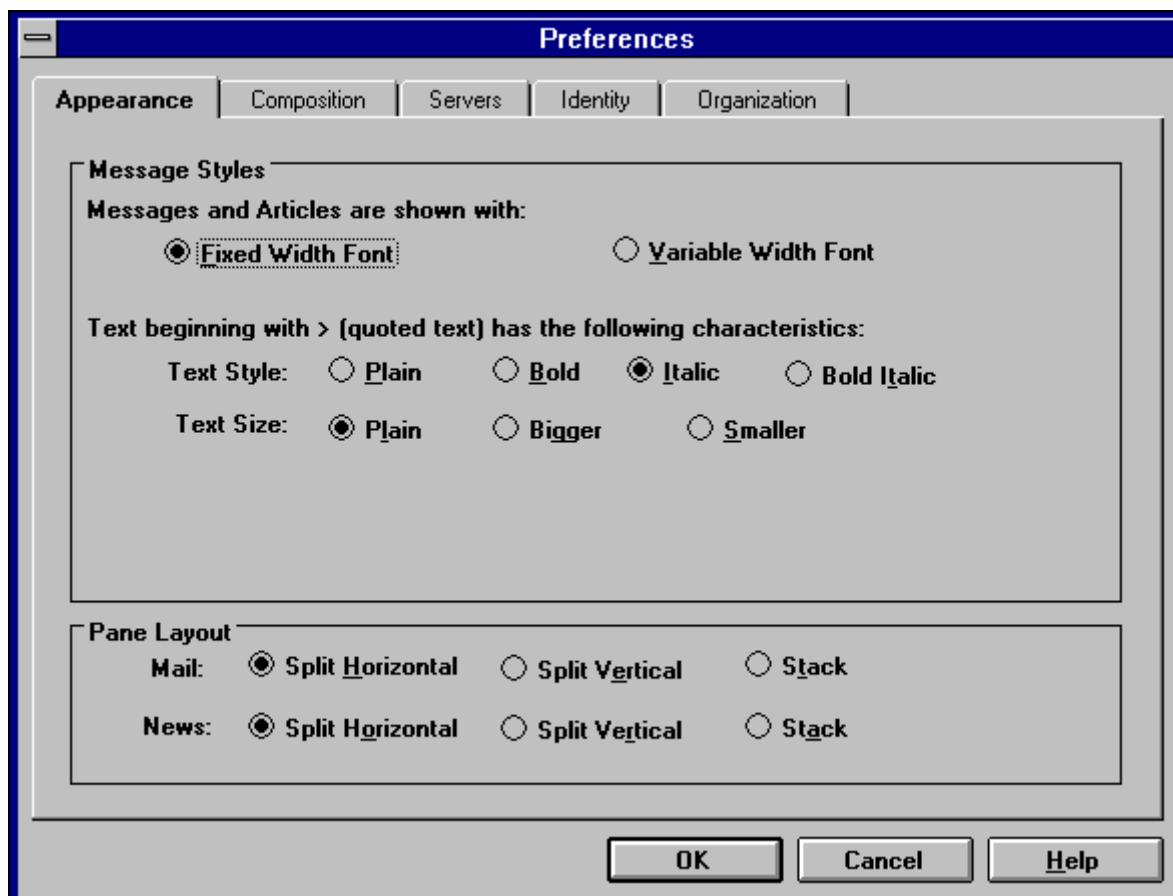
W tym miejscu możemy określić listę języków, które Netscape akceptuje.

2.5.2. Mail and News Preferences

Odpowiednie ustawienie tych opcji powiększa komfort pracy z pocztą elektroniczną i "wiadomościami sieciowymi" - Usenet News.

2.5.2.1. Appearance

W tym polu definiuje się wygląd listów oglądanych w Netscape Mail i Netscape News.

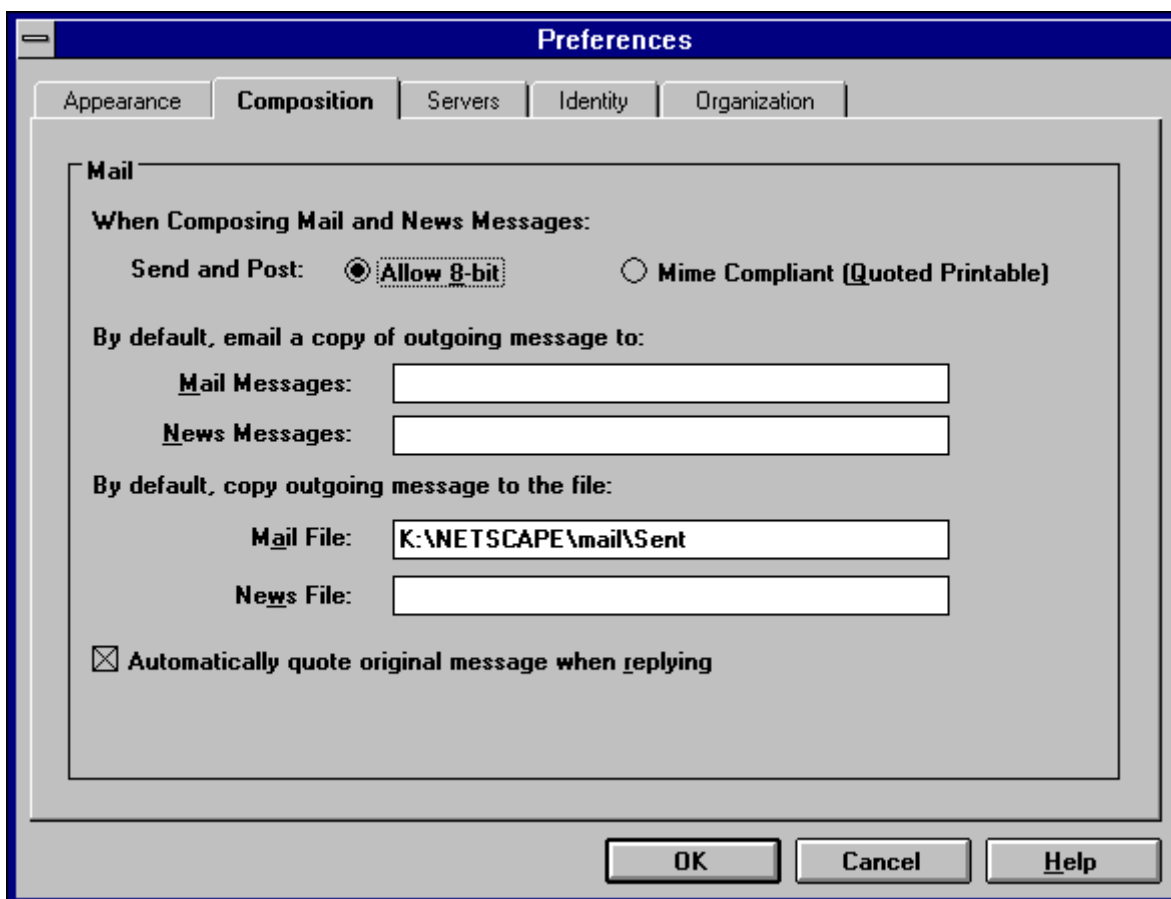
W polu Message Styles (style listów) mamy do wyboru: Messages and Articles are shown with Fixed (Variable) Width Font (Listy i artykuły wyświetlane są ze stałą (zmienną) wielkością liter) (chodzi o zachowanie się programu przy zmniejszaniu otwartego okna przez użytkownika).

Kolejne: Text beginning with > ... (Tekst zaczynający się od > (tekst cytowany) jest określony następująco) - tu można ustawić odpowiedni krój pisma i jego wielkość.

Pane Layout (Wygląd okna) - określa, jak mają leżeć poszczególne ramki w oknach Mail i News: poziomo, pionowo, czy "jedne na drugich".

2.5.2.2. Composition

W tym polu ustawia się opcje dotyczące pisania listu.

When composing... - kiedy tworzony jest list lub news, wtedy przesyłane i odbierane dane są 8-mio bitowe lub kompresowane Mime. Nie wszystkie listy 8-mio bitowe mogą dojść do adresata - lepiej wybrać Mime.

By default email... - automatycznie wysyłaj każdy napisany list pod adres (w pola obok należy wpisać odpowiednie adresy e-mailowe dla poczty elektronicznej i news).

By default copy... - automatycznie kopuj każdy napisany e-mail (news) do pliku (na naszym PC).

Automatically - wstawiaj przed każdą linijką cytowanego fragmentu listu znak quote... >.

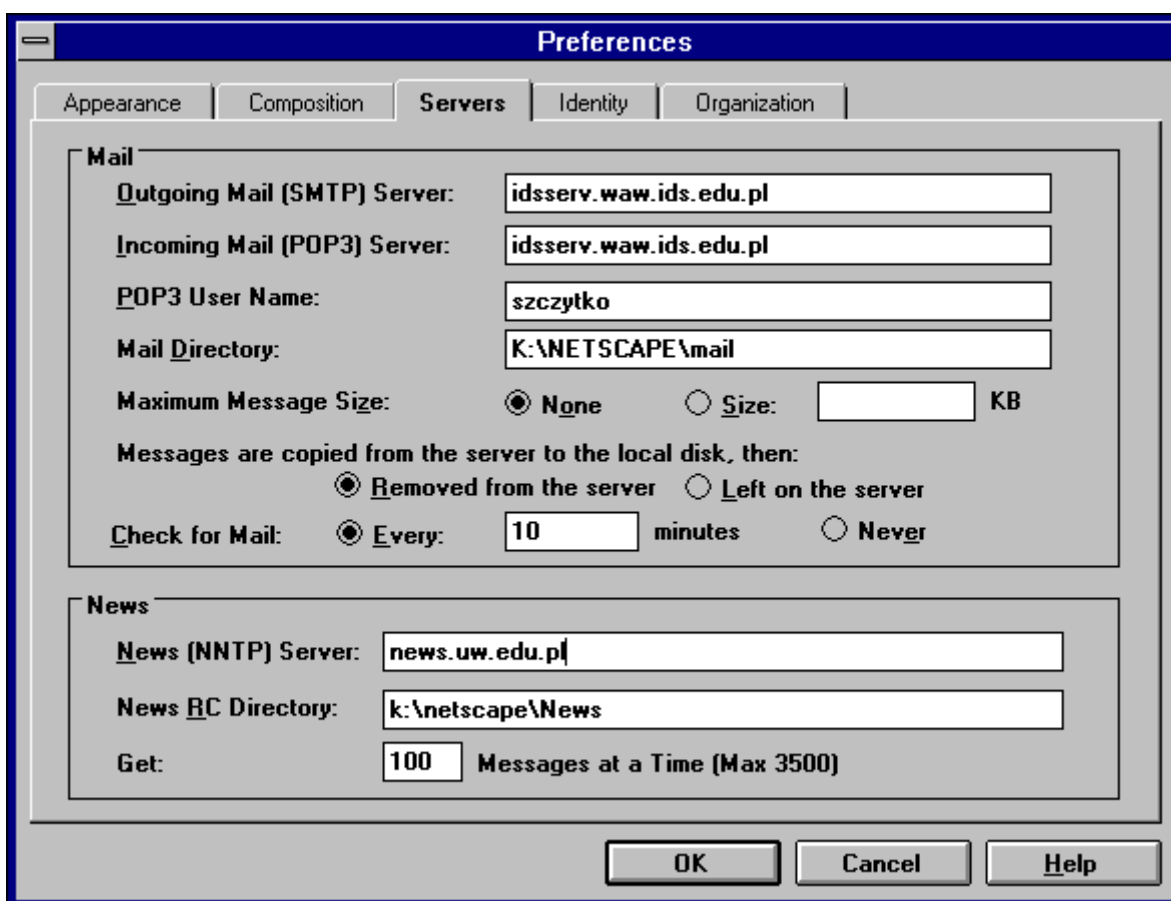
2.5.2.3. Servers

Jest to jedne z najważniejszych pól w konfiguracji Netscape. Aby program mógł prawidłowo wysyłać i odbierać pocztę elektroniczną odpowiednie dane muszą być właściwie podane.

Jeśli serwerem naszej poczty elektronicznej (SMTP / POP3 Server) jest komputer:

idsserv.waw.ids.edu.pl

wtedy musimy w odpowiednich polach wpisać nazwę tego komputera (patrz przykładowy wygląd ekranu niżej). Jako User Name należy podać nazwę swojego konta e-mailowego (w moim przypadku była to nazwa *szczytko*) (bez żadnych @idsserv...!)

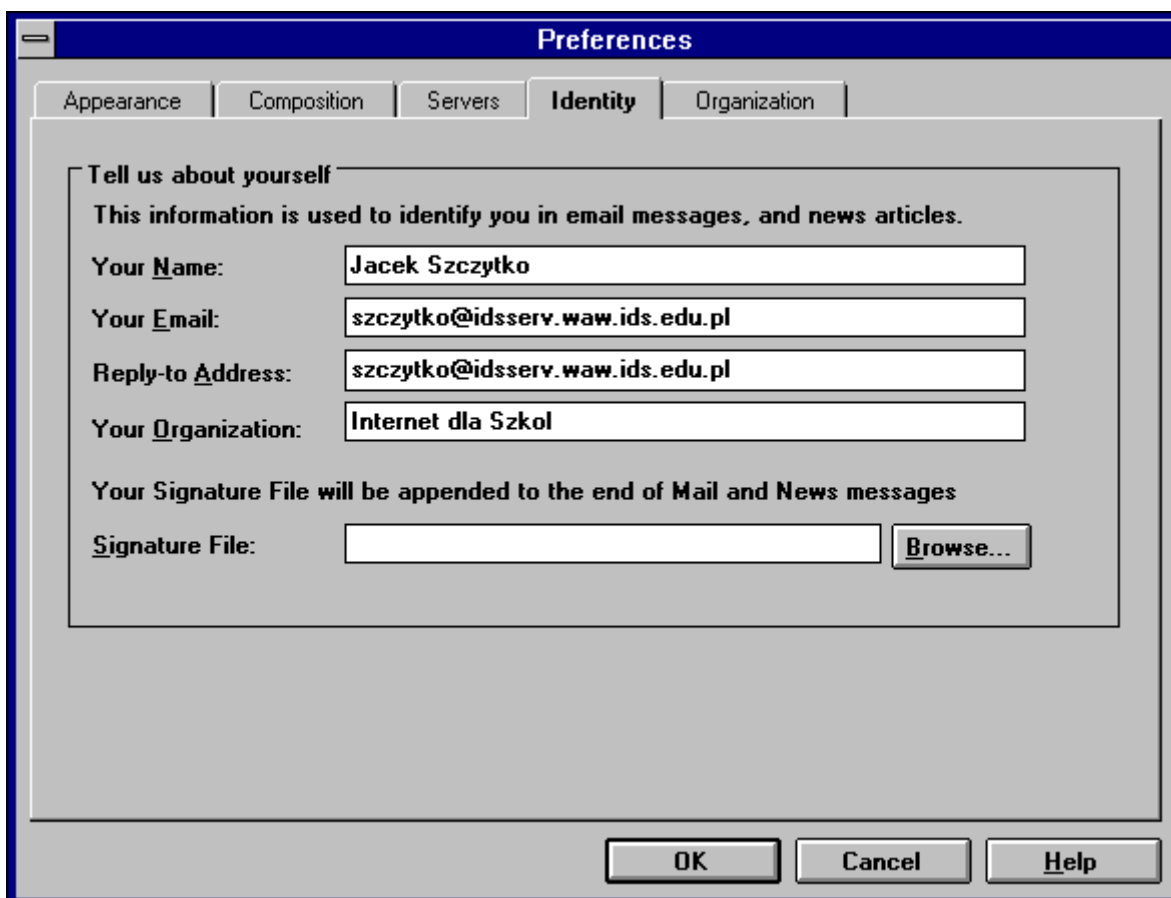

Pole Mail Directory określa katalog, w którym zapisywana jest nasza poczta. Można również określić maksymalną wielkość listu w kilobajtach (Maximum Message Size) (None = żaden). Listy kopiowane z serwera poczty mogą być usuwane (Removed from the server) lub pozostawiane (Left on the server) na serwerze. Poczta może być automatycznie sprawdzana (Check for mail) co ... minut lub nigdy (Never) bez woli użytkownika, czyli tylko dopiero po naciśnięciu odpowiedniego przycisku w programie Netscape Mail.

W polu News należy podać nazwę serwera news (np: news.uw.edu.pl) oraz nazwę katalogu (directory), w którym wiadomości z News mają być przechowywane. Należy również podać maksymalną liczbę listów ściąganych z serwera news (maksymalnie 3500). Z tą liczbą lepiej nie przesadzać - niektóre grupy News mają nawet kilkanaście tysięcy artykułów - nikt nie jest tego w stanie przeczytać. A wcale tak szybko się ich nie ściąga!

2.5.2.4. Identity

Bez uzupełnienia tego pola nie jest możliwe wysyłanie poczty z Netscape. Niestety wysyłanie poczty nie jest zabezpieczone żadnym hasłem, zaś Netscape nie sprawdza, czy podany adres e-mail istnieje naprawdę. Daje to możliwość podszywania się pod kogoś i wysyłania w jego imieniu e-maila. Całe szczęście Netscape w nagłówku e-maila umieszcza wiadomość, że poczta została wysłana przez niego (pojawia się słowo Mozilla). Trzeba jednak pamiętać, że jeśli obca osoba usiądzie przy skonfigurowanym przez nas programie, bez trudu wyśle listy zawierające nasz adres zwrotny i nasze dane.

Your Name - twoje imię. Tu wpisujemy swoje imię i nazwisko (nazwę właściciela konta e-mail)

Your e-mail - tu należy wpisać dokładny adres e-mailowy.

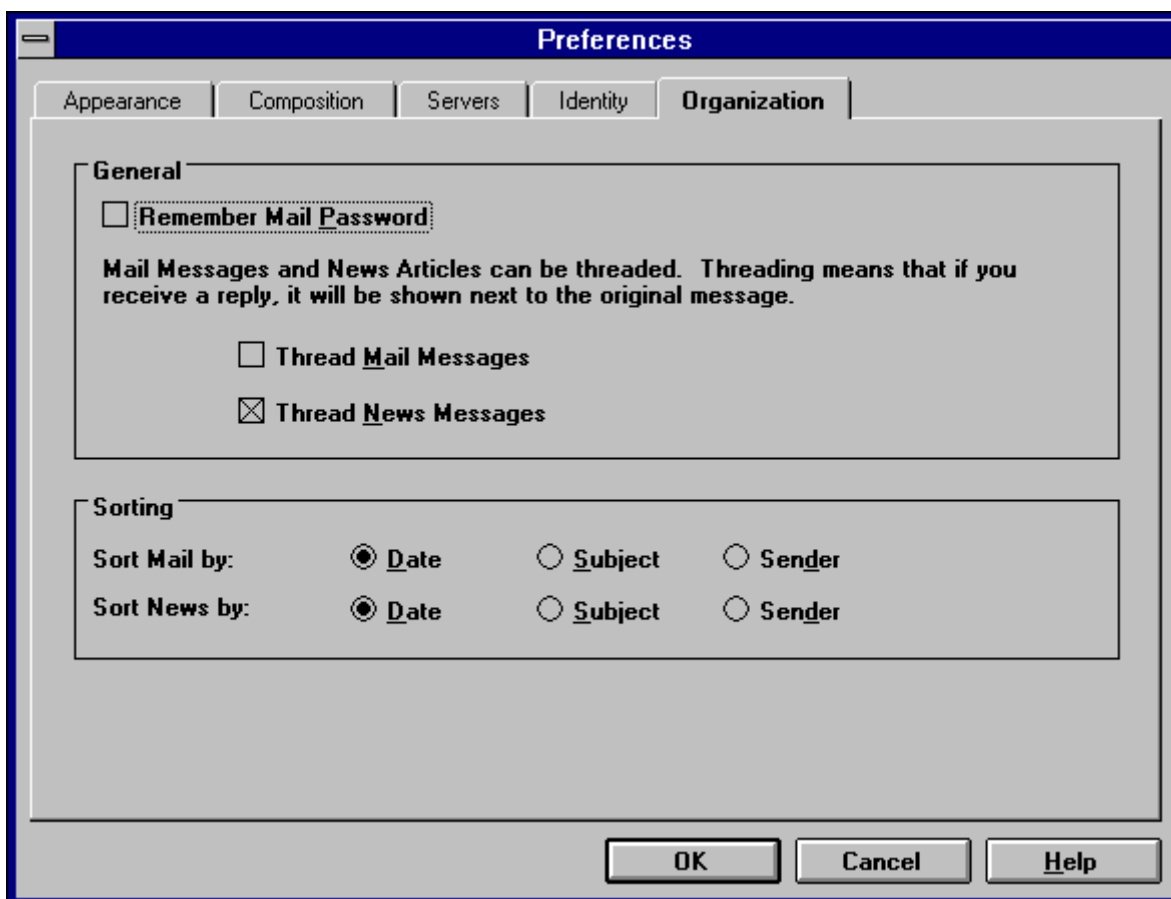
Reply-to address - tu należy wpisać adres zwrotny (jeśli jest inny niż ten powyżej)

Your Organization - Twoja organizacja (szkoła, instytucja, zakład pracy)

Signature File - podpis. Możesz podać plik tekstowy, który będzie dołączany do każdego e-maila jako Twoja sygnatura.

2.5.2.5. Organization

Wbrew pozorom nie chodzi tu o nazwę instytucji lub miejsca pracy, ale o organizację pracy z Netscape. Jeśli denerwuje nas to, że Netscape przy każdym sprawdzaniu poczty pyta się o hasło możemy kazać mu zapamiętać je (Remember Password). Możemy również kazać programowi wyświetlać odpowiedzi na nasze listy w ten sposób, by obok naszych listów pojawiały się e-maile od innych (często bywa to wygodne). Ta opcja nazywa się Thread (dosł. nawlekanie).

Ostatnie pole określa zasady sortowania poczty i Newsów - według daty / tematu / nadawcy.

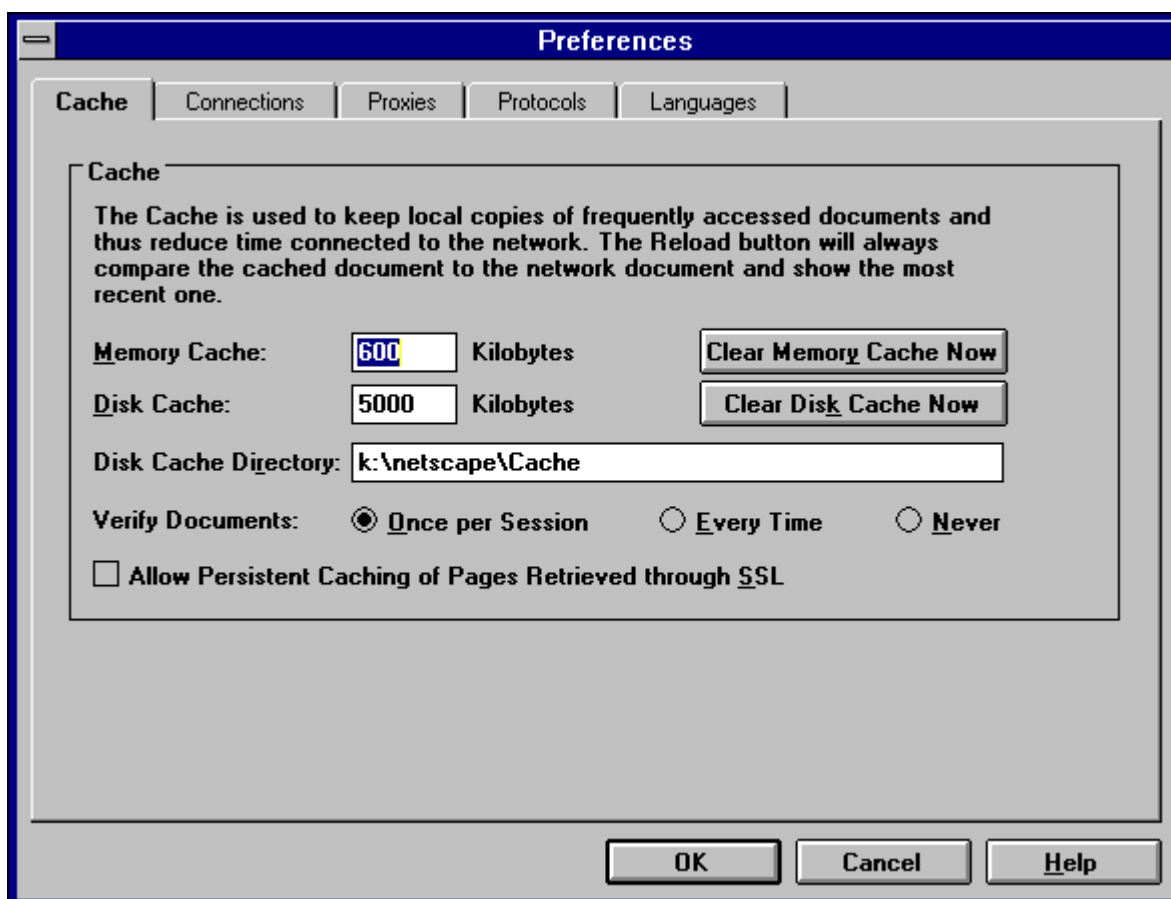
2.5.3. Network Preferences

Te opcje pozwalają zoptymalizować obciążenie komputera (i sieci do której jest on podłączony)

2.5.3.1. Cache.

Bardzo praktyczna opcja. Netscape kopiuje na lokalny twardy dysk (czyli na naszego PC) dokumenty WWW - dzięki temu raz obejrzone strony "szybciej się ładują", co zaoszczędza sporo czasu. Nowe wersje stron WWW można ściągnąć wciskając przycisk Reload w górnym pasku narzędzi.

Można ustawić wielkość pamięci wykorzystywanej przez Cache (Memory Cache) i ilość miejsca na twardym dysku (Disk Cache). Przyciski obok tych dwóch pól (Clear ... Cache Now) przydają się do natychmiastowego zwolnienia miejsca w pamięci i na dysku.

Możemy też zdecydować ile razy w ciągu sesji (czyli od uruchomienia do zamknięcia programu) ma być odświeżana strona (Once per Session - raz na sesję / Every Time - za każdym razem / Never - nigdy).

2.5.3.2. Connections

Te opcje określają warunki ściągania przez program Netscape danych (WWW, FTP, News, mail itp) z Internetu.

Netscape can open more than ... - Netscape może otworzyć więcej niż jedno połączenie z serwerem. Pozwala to na równoczesne ściąganie tekstu i obrazu. Więcej połączeń oznacza większą ilość równoległe przesyłanych plików, ale też spowalnia szybkość pojedynczego połączenia.

Ilość połączeń: ...

The network buffer size ... - Wielkość bufora sieciowego oznacza ilość danych, które mogą zostać przesłane w czasie transmisji. Większy bufor oznacza więcej danych, lecz również zapycha komputer.

Rozmiar Bufora sieciowego ... w kilobajtach.

2.5.3.3. Proxies

Te pole wymaga wypełnienia, jeśli Twój komputer oddzielony jest od internetu dodatkowym zabezpieczeniem zwanym *firewall*. Wtedy trzeba ustawić sposób transmisji danych poprzez te zabezpieczenie.

2.5.3.4. Protocols

Netscape może ostrzegać nas, gdy na nasz komputer dostaje się i chce się wykonać jakiś program, lub gdy wysyłamy do Sieci jakąś ankietę. Program wtedy poucza nas o możliwych niebezpieczeństwach, jakie się z tymi czynnościami wiążą.

W tym miejscu można również pozwolić Netscape na wysyłanie jako hasła przy anonimowym (*anonymous*) logowaniu się FTP własnego adresu e-mail.

2.5.3.5. Languages

Tym razem chodzi tu o języki programowania stron WWW - Można jedynie pozwolić na wykonywanie skryptów *Java*.

2.5.4. Security Preferences

Tu znajdują się informacje dotyczące sposobów zabezpieczenia informacji wymienianych w Internecie przez program Netscape.

Netscape

Netscape Navigator Gold 3.0 jest programem wszechstronnym. Posługiwanie się nim nie sprawia wielu kłopotów, co więcej - osoby nie mające wcześniej w swym życiu do czynienia z komputerem bardzo szybko uczyły się nim posługiwać (oczywiście - nie jest to tylko zasługa programu, ale i Internetu jako takiego). Na koniec warto polecić jeszcze jedną (konkurencyjną dla Netscape) przeglądarkę (o niemal równie doskonałych możliwościach) - Microsoft Internet Explorer - także w wersji polskiej (<http://www.microsoft.com>). Wkrótce ukaże się książeczka również o możliwościach tego programu.

Notatki

